

LUẬN ĐẠI TRÍ ĐỘ

QUYỂN 46

GIẢI THÍCH PHẨM MƯỜI SÁU: THỪA THỪA (CƯỠI XE)

KINH: Bấy giờ Tuệ mạng Xá-lợi-phất hỏi Phú-lâu-na: Sao gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi xe lớn (Đại thừa)?

Phú-lâu-na đáp Xá-lợi-phất rằng: Bồ-tát ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật cưỡi Thí Ba-la-mật, cũng chẳng có được Thí Ba-la-mật, cũng chẳng có được Bồ-tát, cũng chẳng có được người thọ nhận vì dùng vô sở đắc (làm phương tiện – ND) thì ấy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi Thí Ba-la-mật. Bồ-tát ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật cưỡi Giới Ba-la-mật, Nhẫn nhục Ba-la-mật, Tinh tấn Ba-la-mật, Thiên Ba-la-mật, cưỡi Bát-nhã Ba-la-mật, cũng chẳng có được Bát-nhã Ba-la-mật, cũng chẳng có được Bồ-tát, vì dùng vô sở đắc thì ấy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi Bát-nhã Ba-la-mật.

Xá-lợi-phất! Như vậy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi xe lớn.

Lại nữa, Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi xe lớn là, nhất tâm tương ứng Trí nhất thiết chủng, tu Bốn niệm xứ, vì pháp hoại (pháp bất khả đắc – ND), cho đến nhất tâm tương ứng với Trí nhất thiết chủng, tu mười Tám pháp không chung, vì pháp hoại ấy cũng không thể có được. Xá-lợi-phất! Như vậy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi xe lớn.

Lại nữa, Xá-lợi-phất! Bồ-tát ma-ha-tát nghĩ rằng: Bồ-tát chỉ có danh tự, vì chúng sinh không thể có được thì ấy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưỡi xe lớn.

Lại nữa, Xá-lợi-phất! Bồ-tát ma-ha-tát nghĩ rằng: “Sắc chỉ có danh tự, vì sắc không thể có được; thọ, tưởng, hành, thức chỉ có danh tự, vì... thức không thể có được. Mắt chỉ có danh tự, vì mắt không thể có được; cho đến ý cũng như vậy. Bốn niệm xứ chỉ có danh tự, vì bốn niệm xứ

không thể có được; cho đến Tám Thánh đạo phần chỉ có danh tự, vì Tám Thánh đạo phần không thể có được. Nội không chỉ có danh tự, vì nội không không thể có được; cho đến vô pháp hữu pháp không chỉ có danh tự, vì vô pháp hữu pháp không không thể có được; cho đến Mười tám pháp không chung chỉ có danh tự, vì Mười tám pháp không chung không thể có được. Các pháp như như chỉ có danh tự, vì như như không thể có được. Pháp tướng, pháp tánh, pháp trụ, pháp vị, thật tế, chỉ có danh tự, vì thật tế không thể có được. Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác và Phật chỉ có danh tự, vì Phật không thể có được,” thì này Xá-lợi-phất, như vậy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưới xe lớn.

Lại nữa, Xá-lợi-phất! Nếu Bồ-tát ma-ha-tát từ khi mới phát tâm đến nay đầy đủ Bồ-tát thân thông, thành tựu chúng sinh, từ một nước Phật đến một nước Phật cung kính, cúng dường, tôn trọng, tán thán các đức Phật, theo các đức Phật nghe, lãnh thọ giáo pháp, gọi là Bồ-tát cưới xe lớn. Bồ-tát cưới xe lớn, từ một nước Phật đến một nước Phật thanh tịnh Phật độ, thành tựu chúng sinh, ban đầu không có tướng Phật độ, cũng không có tướng chúng sinh, người này trụ trong pháp bất nhị, vì chúng sinh thọ thân, tùy chỗ ứng hợp của chúng sinh mà tự biến hiện thân để giáo hóa họ; cho đến khi được Trí nhất thiết, không bao giờ lìa xe Bồ-tát (Bồ-tát thừa). Bồ-tát ấy được Trí nhất thiết chủng rồi, chuyển pháp luân mà hàng Thanh-văn, Bích-chi Phật, trời, rồng, quỷ, thần, A-tu-la, nhân dân thế gian không thể chuyển được. Bấy giờ, chư Phật như số cát sông Hằng ở mười phương đều hoan hỷ xưng danh tán thán rằng: Phương ấy, nước ấy, Bồ-tát ma-ha-tát ấy cưới xe lớn, được Trí nhất thiết chủng, Chuyển Pháp luân.

Xá-lợi-phất! Ấy gọi là Bồ-tát ma-ha-tát cưới xe lớn.

LUÂN: Phú-lâu-na lấy ba việc thuyết minh nghĩa Ma-ha-tát: Trên kia đã nói hai việc, nay hỏi việc thứ ba là việc cưới xe lớn (thừa đại thừa).

Phú-lâu-na đáp: Có người nói, Bồ-tát chỉ bố thí tài vật trong ngoài, mà không phá được tướng ta, tôi, thì gọi là đại trang nghiêm. Nếu phá được tướng ta, tôi, nhập vào chúng sinh không, chưa nhập vào pháp không thì gọi là đại trang nghiêm. Nhân chúng sinh không mà vào pháp không, tu hành Thí Ba-la-mật, không thấy ba việc là người cho, người nhận, và tài vật, được như vậy gọi là cưới xe lớn; các Ba-la-mật khác cũng như vậy. Bồ-tát ấy dùng tâm không tạp loạn, lìa các phiền não và tâm nhị thừa, vì Trí nhất thiết chủng mà tu Bốn niệm xứ, tu cũng không thể có được, vì rốt ráo thanh tịnh; ấy gọi là cưới xe lớn; cho đến Mười

tám pháp không chung cũng như vậy.

Lại nữa, nếu Bồ-tát biết hết thấy pháp chỉ là giả danh tự, hết thấy thế gian hoặc xuất thế gian đều là giả danh, ấy gọi là cưỡi xe lớn.

Lại nữa, Bồ-tát phát tâm đại trang nghiêm, đầy đủ thân thông của Bồ-tát. Vì đầy đủ thân thông của Bồ-tát nên thành tựu chúng sinh, từ một nước Phật đến một nước Phật. Các nước trải qua, mưa hoa sen bảy báu, cúng dường chư Phật, đưa chúng sinh ra khỏi ba đường ác, biến ra vô số thân, mỗi mỗi đến trước chư Phật, nghe lãnh pháp hóa Đại thừa. Từ trước chư Phật thú hưởng tướng Đại thừa, cưỡi xe lớn ấy, từ một nước Phật đến một nước Phật, thành tựu chúng sinh, thanh tịnh Phật độ, không sinh tướng chúng sinh, không sinh tướng Phật độ, trú trong địa vị bất nhị nhập, tùy các chúng sinh đáng được độ thì hóa độ họ. Vì chúng sinh nên thọ thân, thường cưỡi xe lớn, chưa bao giờ ngừng nghỉ, ấy là Bồ-tát cưỡi xe lớn, được thành Phật, Chuyển Pháp luân mà hàng Thanh-văn, Bích-chi Phật không thể chuyển được, huống gì các kẻ phàm phu nhỏ nòi. Chư Phật như số cát sông Hằng ở mười phương tán thán Bồ-tát ấy rằng: Phương ấy, nước ấy, Bồ-tát ấy cưỡi xe lớn, thành tựu chúng sinh, chuyển Pháp luân. Tướng trạng như vậy gọi là cưỡi xe lớn.

Lại nữa, xe lớn là sáu Ba-la-mật rốt ráo thanh tịnh, Bồ-tát ma-ha- tát khi cưỡi xe lớn, lấy năm thân thông để tự trang nghiêm. Bồ-tát trú trong xe ấy trong một lúc biến ra vô số thân, đi đến mười phương thế giới cúng dường các đức Phật, độ thoát chúng sinh, ấy là Bồ-tát thường không lìa chư Phật, cho đến được thành Phật đạo, thường cưỡi xe lớn này.

-----oOo-----